

GAZETA POLSKA

WARSZAWA,
d. 19 Maja 1831 r. we Czwartek.

Prenumerata w stolicy roczna złtp. 40, kwartalna
złtp. 12, miesięczna złtp. 5, Nr. pojedynczy gr. 10.
Prenumerata kwartalna po województwach złtp. 20.

Sine ira et studio.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— *Komisya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.*
Otrzymane przez Rząd za pośrednictwem Konsulatu Jeneralnego Pruskiego, urządzenie Naczelnego Prezesa Prus Wschodnich, wskazujące miejsca i przepisy, podług których kwarantanny przeciwko cholercie, począwszy od Torunia aż do brzegów morza Bałtyckiego zaprowadzone zostały, a to jak następuje:

„Pokazanie się cholery morbus w wojsku Polskiem i w Warszawie, z kąd powstała obawa aby choroba ta nie zaczęła się śpiesznie szerzyć w Polsce, spowodowało Rząd Pruski od dawnego czasu do zamknięcia granicy od strony Królestwa Polskiego i Litwy Rosyjskiej, a to począwszy od Torunia aż do brzegów morza Bałtyckiego. Na tej granicy są jednak następujące kwarantanny urządzone:

1) pod Toruniem,	} w obwodzie Regencyi Kwidzińskiej.
2) pod Gołubiem,	
3) pod Lautenbergiem,	
4) we wsi Napiorken pod Niborkiem,	} w obw. Reg. Królewick.
5) „ Opaliniec pod Willenbergiem,	
6) „ Dlettowem pod Johansbur-	} w obwodzie Regencyi Gumbińskiej.
7) „ Prostkiem pod Etkem, (gem,	
8) „ Mierumskem pod Oleckiem,	
9) „ Eidkuhnem pod Stolupenen,	
10) „ Szyrwym „ „	
11) „ Schillehnem na lewym brzegu Niemna,	
12) „ Szmaleninken na prawym brzegu Niemna,	
13) „ Langallen, } w powiecie Kłajpedzkim ob-	
14) „ Nimmersatt, } wodzie Reg. Królewickiej.	

Tylko powyższemi punktami wolne jest wnieście z Polski i Litwy Rosyjskiej do Prus, gdzie osoby z rzeczami swemi, włącznie osób pocztą jadących, od czego wszakże gońcy dyplomatyczni na teraz jeszcze są wyłączeni, obowiązane są następującym przepisom ostrożności zadosyć uczynić:

- a) Osoby posiadające zupełne wiarogodne zaświadczenia Lekarzy lub Władz Policyjnych i mogące udowodnić, że przybywają z okolic względem których żadne nie

zachodzi podejrzenie co do istnienia cholery morbus, lub które Władzom Pruskim jako mieszkające nad granicą i żadnemu podejrzeniu nie ulegające, są znane, odbędą kwarantannę oznaczoną téczasowem na dni ośm, osoby zaś, które powyższych dowodów nie są w stanie złożyć, lub składając takowe okażą się być choremi, muszą się poddać w wymienionych powyżej punktach kwarantannie na trzy tygodnie oznaczonej. — Nie chcący lub nie mogący się poddać kwarantannie z powodu kosztu, nie będzie do Prus wpuszczony. Po odbytej kwarantannie będą świadectwa udzielone, które w Prusach za dewód służyć mają. Kto by chciał kwarantannę ominąć, będzie w razie potrzeby ręką zbrojną odpartym.

- b) Nieczyste suknie, pościel, materace, kołdry i inne do przyjęcia zarazy ukwalifikowane przedmioty, nie będą wcale przepuszczane. Wszelkie inne rzeczy, które mniej lub wcale nie są niebezpieczne, będą natychmiast w ciągu 12tu godzin wietrzone, poczem mogą być dalej prowadzone. Konie i bydło będą pławione, szory zaś myte.

Takowe przepisy pozostaną dopóty w swojej mocy, dopóki Królewskie Ministerjum nie poleci onych zmiany. O czem prześwietny Konsulat Jeneralny, dla udzielenia podróżnym stosownej wiadomości, zawiadamiam. — W Królewcu dnia 4 Maja 1831 r. (podp.) *Schoen.*“

Podaje niniejszym do powszechnej wiadomości i użytku podróżnych do kraju Pruskiego wyjeżdżających. — w Warszawie dnia 12 Maja 1831 roku. Minister Prezydujący, (podpisano) *B. Niemojowski.* Sekretarz Jlny, (podp.) *Aug. Harski.* Za zgodność: *Karnecki.*

— *Jenerał Gubernator miasta stołecznego Warszawy.*
Artylerya Gwardyi Narodowej Warszawskiej, odbyła przedemną musznię strzelania do poligonu. Już poprzednio skuteczniony przezemnie przegląd tejże artyleryi i odbyte przez nią rękoczynny, zupełnie odpowiedziały oczekiwaniom moim. Strzelanie do poligonu z zadziwieniem widziałem, wszystkie prawie strzały celnie były skierowane i przypominały wprawę i zręczność doświadczonego w tej bronii żołnierza. zupełną oddając sprawiedliwość gorliwości i najlepszym chęciom, jako też zręczności całego

korpusu artylerii Gwardii Narodowej, mam sobie za szczególny obowiązek oświadczyć publicznie moje podziękowanie tak Dowódcy tejże artylerii Majorowi Niemyskiemu, jako też Instruktorowi Kapitanowi Sułkowskiemu, których wzorowy kierunek doprowadził korpus ten do tego stopnia dojrzałości. — w Warszawie dnia 18 Maja 1831. roku.

Jenerał Piechoty, J. Hr. Krukowiecki.

— Tadeusz Krępowiecki, Podporucznik artylerii, chlubnie znany z talentów i nieugiętego charakteru, powróciwszy z korpusu Dwernickiego, napisał kilka słów o przejściu granicy Austriackiej. Pismo to czytelnikom naszym udzielamy:

Przejście granicy Austriackiej przez korpus Jenerała Dwernickiego. — Jenerał Dwernicki zadawszy kłękę nieprzyjacielowi pod Boremlem nad Styrem w d. 18 i 19 Kwietnia, widząc pomnażające się siły jego, nie mógł pozostać w obec cztery razy blisko liczniejszego wojska, i przebywszy Styr pod Beresteczkiem z zabranymi jeńcami i działami stanął 20 Kwietnia w Kołodnie. Nieprzyjaciel chwycił zemsty za to, że w dniu wojny walczył stracił półtora tysiąca ludzi, miał cztery działa demontowane, trzy przez kawalerią naszą zagwożdżone, pięć całkowiec przez nas uprowadzonych; rozjątrzony, że w kilkanaście tysięcy ludzi dał się trzem tysiącom pokonać, posuwa się za nim i rozwija pięć razy silniejsze zastępy.

Jenerał Dwernicki sądzi za rzecz potrzebną, nocnym pochodem zająć stanowisko na gruntach Luleńskich tuż przy Austriackiej granicy. Oparty o las Galicyjski nie lękał się otoczenia siebie przez nieprzyjaciela; owszem, stanowisko to silnie rokowało walkę której skutek nie byłby wątpliwy; bo mężstwo żołnierza Polskiego wsparte obronnością miejsca, pod przywódem ukochanego wodza, odparłoby nieprzyjaciela, z którym ten żołnierz po tylekroć, a świeżo tak chwalebnie zmierzył się pod Boremlem.

Leżała to chwila, w której na najwyższą próbę młodzieńczy zapał wodza i bohaterki ducha żołnierza wystawiony był miał. Z pewnym rodzajem podnoszącej się dumy i z uśmiechem nawet lekceważenia patrzył się Wódz, patrzył się wojsko na kolumny które mi Rydygier ogromną zapelniał przestrzeń. Nie był to już sam tylko korpus Rydygiera, ale świeże i silne wojsko Rotha, oraz większa część korpusu Krasowskiego. I nie rumienił się nieprzyjaciel, świadom siły Polskiej, przeciwko garstce walecznych stawił ośm razy silniejsze zastępy. Ale trzeba było ośmiu pędzonych Rosyjskich żołnierzy przeciw jednemu wolnemu Polakowi, trzeba było trzech wstawionych Rosyjskich wodzów przeciw jednemu Polakowi Wodzowi i jeszcze wahanie się towarzyszyło wrogom.

Dwernicki, wydawszy rozporządzenia do zajęcia głównych punktów obrony, czekał póki nieprzyjaciel sam nie rozpoczął boju: bo nie mógł schodzić ze stanowiska będącego całą obroną garstki przeciw tłumowi; bo i to Rosyjskiemu chciał pokazać ludowi, że nie przyszedł jako napastnik krew jego Słowiańską rozlewać, ale go od jarzma hańbiącego uwolnić.

Nieprzyjaciel stał nieporuszony, a masy jego zajmowały las powyżej wsi Lulińce, za wsią Moskalówką, przestrzeń między temi dwiema wsiami, oraz całą przestrzeń

otaczającą las będący oparciem się lewego skrzydła naszego. Wtem niebo grzmieć poczęło: gęsta mgła zakryła obie strony; deszcz gwałtowny z ciągłym a ciągłym łoskotem grzmotów może postrach wlać w serca niewolnicze. Usuwają się na prawo i na lewo, ledwo dojrzano wskrós pomroku atmosfery tłumy, które jednemu natarciem, ale przy inszej odwadze, numeryczną swą siłą mogły zgnieść apostołów wolności, wystanników ludu, które mu, przyjdzie kiedyś ta chwila, Rosya zawdzięczy krew dla niej przelaną i złoży przed jego ołtarzem te kajdany, które ten lud szlachetny zerwać z niej pragnie, pragnąc zmyć krew swoją te plamy, to piętno, jakie rdza żelazna despoty na rękę Słowian wyrzła.

Z powrotem jasnego nieba, nie wróciły nieprzyjacielskie szyki. Zostało nieco flankierów, do których dano dwa kartaczowe strzały, aby się nieprzyjemnych pozbyć stróżów. W okamgnieniu, cała przestrzeń od nieprzyjaciół oczyszczona została.

Hasła tego do walki nie przyjął Wódz Rosyjski; Wódz Polski dotrzymał stanowiska, a żołnierz obocho wśród ciągłego ulewego deszczu zajmował wskazane mu miejsca. W takim sposobie przeszedł i dzień następujący. Nieprzyjaciel, nie ufając otwartej walce, ucieka się do podstępnych środków; dnia 26 Kwietnia rozbraja pograniczne Cesarsko-Austriackie strażę, wysyła parę tysięcy jazdy w tył kolumny naszych, tem śmieliej, że uszanowanie dla majestatu Jego Cesarsko-Królewskiej Apostolskiej mości, zabraniało nam przedsiębrać środki obrony na ziemi, którą w tak ubliżający sposób wojska Rosyjskie znieważać śmiały.

Tu, w sercu Jen. Dwernickiego poczęła się walka między chwałą wodza, a uratowaniem garstki walecznych. Widział z jednej strony tyłu zwycięzstwami okupioną sławę, z drugiej strony potrzebę ojczyzny. Chciał na jejto uprowadzić te rotę, których ramie, pod jego przywódem, lewy brzeg Wisły od wrogów oczyściło, których grom pierwszą zwycięstw gwiazdę na horyzont Polski sprowadził, których krok śmiały po przejściu świętej rzeki zawiesił i wstrzymał działania kilkudziesięciu tysięcy wywieszonych żołnierza, których samo krytyczne na Luleńskich polach położenie, dla sprawy ojczystej, spóźnieniem posiłków Dybiczowi tak wielką czyni przystęgi.

Nie mogło na chwilę szlachetną duszą wątpliwe zachwiać zdanie. Widział tam sławę gdzie widział ojczyznę. Mógł zginać, jak wojsko zginać chciało, a wtenczas anił chwały przydałby tylko jedną rozkazkę do tych gałazek, które siwy włos jego świeżo okryły zielonością. Przeniósł życie nad zgon niepotrzebny, dla ojczyzny, bo chciał uprowadzić jej dzieci na ziemię, którą jeszcze krew swoją w jej obronie skropić mogły.

I miał Jen. Dwernicki słuszny powód i prawo do przejścia granicy Jego Cesarsko-Królewskiej Apostolskiej Mości. Nieprzyjaciel deptał je w uwłaczający godności tego Monarchy, sposób. Rozbroił, jak mówiliśmy, pograniczna strażę i śmiał bez zezwolenia jakiegokolwiek władzy czynić przygotowania do zdradzieckiego na obóz Polski napadu.

Dwernicki wszakże chciał działać jak na szlachetnego Wodza, jak na członka ucywilizowanej europejskiej rodziny przystoi, jak przystoi na męża co nigdy z drogi honoru niezbacza. Czekał do dnia trzeciego na walkę, którą i w tym dniu

ieszcze, nieprzyjaciel, chociaż z przysposobieniem podstepnego na obcej ziemi napadu zwlekał, nie śmiejąc swemi ogromnemi masami dotrzeć do przygotowanej na wszelki los, garstki Polaków.

Dnia 27 Kwietnia, wszystkie siły swoje skoncentrował nieprzyjaciel przed lasem o który opierało się lewe skrzydło wojska naszego, a to w tym jedynie celu aby zakrył poruszenie które uskuteczniał. Piechota i artyllerya jego posuwała się do Galicyjskiego lasu. Zjęcie tego lasu rozwiązałoby los trzech tysięcy Polaków; ze wszystkich stron byłibyśmy otoczeni. Tu, Dwernicki pomyślnie na głos wołającej ojczyzny, z boleścią w duszy, uskutecznia odwrót na Austryacką ziemię. Cofał się w porządku, wmawiając na żołnierza pragnącego rozpocząć bitwę, że insze do walki bierze stanowisko. Nieprzyjaciel, jakby nie dosyć zniechęcony dla Majestatu Jego Cesarско-Królewskiej Apostolskiej Mości, rzucił się na drobne oddziały piechoty, tylną straż stanowiącej, począł do niej dawać ognia, i świetnie, jak się może wystawi, w dniu tym, to odniósł zwycięstwo, że dwudziestu kilku schorzałych ludzi zabrał do niewoli.

Jeśli wypadek ten, ważny będziemy na szali praw narodów i umów społeczeństw europejskich, musimy wyznać, że Wódz nieprzyjacielski naraził, w sposób wielkie pociągający za sobą skutki, Monarchę swojego. Rozbrojenie straży pogranicznych Austryackich, działania wojenne na ziemi Cesarza Austryackiego, ściganie cofającego się wojska Polskiego, na tejże ziemi, nieusłuchanie oficera Austryackiego do opuszczenia granic, danie ognia do wojska któremu ten officer przywoził, i zabicie kilku ludzi; są to wypadki których srogą odpowiedzialność ściągnął na siebie Rydygera z których niełatwo będzie usprawiedliwić się Petersburskiemu dworowi.

Co do postępu Jen. Dwernickiego, ojczyzna ujrzy w nim dowód najwyższego, najszczerzejszego poświęcenia. Zginąć z wojskiem dla męża europejską sławą okrytego, zginąć z trzema tysiącami schorzałego ale silnego patriotyżmem żołnierza, byłoby uwieńczeniem najpiękniejszego życia. To życie, dla dobra ojczyzny przedłużył mąż prawy, a ta ofiara znajdzie chyba w dziejach Rzymskich podobną. — Pisano w Klebanówce w Galicyi. — *Arępowiecki* Podpor. artyl. w korpusie Jen. Dwernickiego.

— Zacny Patryota Xawery Bronikowski, Partyzant z korpusu Dwernickiego, od kilku dni obecny jest w stolicy.

— List z Brodów otrzymany donosi, iż oczekiwane z Wiednia rozporządzenie, względem korpusu Jenerała Dwernickiego już nadeszło, i podług niego Jenerał z oficerami ma być zaprowadzony do Lajbach, a żołnierze do ziemi Siedmiogrodzkiej. Wszelka broń Rosyjska, ma być wydana Rydygerowi, broń zaś uznana za własność Rządu Polskiego, będzie na skład złożona. — Rydyger miał ruszyć z Beresteczka z korpusem swoim do armii.

— W dniu 16 b. m. pod wsią Długiesiodło, między Pułtuskim a Wyszkowem, stoczyło wojsko nasze walkę z gwardyą Rosyjską przybyłą z Petersburga. Przednia straż nieprzyjacielska ze stratą odparta została. Hr. Tomasz Potocki Adjutant Naczelnego Wodza, został w twarz kulą raniony, (utrzymują niektórzy że to była mała tylko utarczka).

— Zacny Zeltner, Szwajcar, przyjaciel Kościuszki, przysłał list do Rządu Narodowego, prosząc aby Warszawa trzymała do chrztu jego syna.

— Sejm bardzo słusznie postąpił, odsyłając napowrót sprawę zdracy i szpiega Cichockiego Rządowi Narodowemu, który chciał się pozbyć tym sposobem kłopotu, jaki sprawiło niepotrzebne wstrzymanie e wykucyi. Rzecz zakończy się zapewne jak należy, na powieszeniu wyrodku.

— (*Nad.*) Imie Pułaskich, zasłużyło się już przeważnie ojczyźnie, a zawsze w tych chwilach, kiedy ona kruszy jarzmo Moskiewskie. Przed chwalebna rewolucyą naszą, Ksiądz Kazimierz Alex. Pułaski, należał do tej szczupłej liczby osób, których głównym i jedynym celem było przygotowanie serc i umysłów Polskich, do znienawidzenia i obalenia despotyzmu. Obrat on do tego skromną i ciernistą, lecz najszcześliwszą drogę; nauczyciel kochany powszechnie, przez lat kilkanaście nietylko zaszczepliał w młodzień zarody cnót obywatelskich, ale przelewał niejako z samego siebie, miłość ojczyzny i wolności. Kiedy w początkach Listopada r. z., okazywać się zaczęły niejaki symptoma rewolucyjne, tyran Belwederski nie mógł znieść obecności jego w Warszawie; rozporządzono wyjazd i prześladowanie, los konieczny prawości, w owych nieszczęśliwych czasach. Wybuchnęła rewolucya, a gdy czoło duchowieństwa w liście pasterskim, tak obojętnie przemówiło do Nieba, iż Bóg bez spojrzenia na serca nasze, nie wiedziałby czy pomagać nam lub carowi, Pułaski skwapliwie do stolicy przybył, w domu Bożym opowiadał z ambony słowo rewolucyi i bez wahania, kapłańskie obowiązki, patriotycznym dążeniem ozdobił. Słyszeliśmy z uniesieniem w jednej z mów jego duchownych, iż najmilsza jest Bogu kapłańska ofiara na polu bitwy z krzyżem i orężem w rękę; tę czystą i godną kapłana ofiarę, sprawował Pułaski w szeregach walecznych, odkąd stopa nieprzyjaciela splamila Polską ziemię, dzielił trudy i niebezpieczeństwa bohaterских towarzysów walecznego Dwernickiego, a krzyż żołnierski na piersiach obywatela kapłana, zasłużony pod Puławami i Kurowem, czyni dziś w stolicy wrażenie, podnoszące ducha i czyniące zaszczyt powołaniu którego jest ozdobą. F. K.

— (*Nad.*) — Czytamy w rozprawach lekarskich, że używanie kąpeli parowych i po ich użyciu nacieranie ciała chlorkiem, jest wielką prezerwatywą od choroby, która nas dzisiaj tak srodze zastrasza. Kąpiele parowe w tym celu znalazłem najlepiej urządzone, przy ulicy Pokorniej u P. Seligman, otwarte każdego dnia, wyjąwszy Niedziele i Piątki. Zwracam uwagę publiczności na tę instytucyą i oznajmiam: że tu wszystko jest połączone, do najwy-

godniejszego i najskuteczniejszego działania tych kąpiei. Powietrze na tej ulicy czyste, gdy po ulicach nad Wisłą najszkodliwsze krążą wyziewy. Woda czysta, wewnątrz urządzenie najporządniejsze. Chlorek do nacierania ciała dobrze przyrządzony, za złp. 1 gr. 6 rachując w to flaszkę chlorku, najlepszy od zarazy użyć prezerwatwy. Publiczność nasza powinna się przejąć *zbawienną skutecznością kąpiei tego rodzaju*, potrzebnych w naszym klimacie. Sam doświadczwszy najzabawniejszych skutków, radbym wlać wkażdego równe w nich przekonanie.

Dary złożone Towarzystwu Przyjaciół Nauk.

Na podstawie do posągu Kopernika, dokładniejszą w rozmiarach koll. Metzler 2000 zł. pols.

Dary w rękopismach, dziełach drukowanych, od członków Towarzystwa.

Fischer de Waldheim dyrektor Tow. badaczy natury w Moskwie: a) Nouveaux mémoires de la société Impériale des naturalistes de Moscou, VII tome de la collection. b) Bulletin de la soc. Imp. des natur. de Moscou, première année tomików 9 książek 6. c) Notice sur le système apophysaire, ou sur la charpente osseuse des terebratules par Fischer de Waldheim in 4 6 exemp. X. Szaniawski. a) Wiadomość historyczna o przyjęciu w Polsce soboru trydentskiego. b) Tenże przy zgonie, cały zbiór swoich książek. — Podczaszyński Karol prof. Wilcń. Uniw. początków architektury część druga in 4to. — Pstrokoński Rejent Pow. Sieradzkiego: a) 3 kopie z akt do archiwum Tow. b) Wyrök Alberta Arcyb. Gnieźn. 1424 r. nakazujący żonie mieszkać z mężem za rękomią. c) Zapis 1455 r. którym brat daje siostrę w małżeństwo za jej zezwoleniem i posag. d) Uгода 1459, przez którą brat powraca siostrę mężowi, jako żonę; której mąż nie ma czynić krzywdy, lecz castigare, ut licet, uxorem. e) Rysunek niewiasty w protokule 1440 r. f) Oryg. rysunek spiechlerza Skierniewickiego; na początku XVIII wieku. g) W rękopiśmie: Topolci processus judicarius et criminalis in universitate Cracoviensi 1763 in 4to. h) Drukowane: Nirae salutiferae Neapoli 1634. i) Klucz do języka francuzkiego Krakow 1700. k) Listy 2 dam polskich Lipsk 1772. l) Dyrowskiego kazanie w dzień ś. Kazimierza. — Raczyński Hrabia Edward kosztowne wydanie dzieł Krasiekiego w Poznaniu u Dekera 1830 tom I. — Kaulfus z nowego Szczecina w Pomeranii: a) Wie muss alle Literatur gelehrt werden, Koslin 1816. b) Ueber meine Methode die alte Literatur zu lehren 1830. — Hammer Nadw. Radzca w Wiedniu: Memoir on the diplomatic relations, between the courts of Dehli and Constantinopl. London 7830. — Czajkowski prof. Uniw. Krakow. pochwała Arnolda. — Xiążę Henryk Lubomirski: a) Rycina pomnika dla Kościuszki, przez uczniów szkoły wojskowej w Verte-point, w kraju Zjedn. Stanów Ameryk: b) Dwa widoki winniczek Borkowskiego. c) Widok Krakowskiego zamku. — Jastrzębowski Adjunkt do nauk przyr. w Uniwersytecie Warsz. przekład francuzki własnego dzieła, pod tytułem: Description et usage du sciagraphie astronomique, o którym w pismach zagranicznych była chlubna wzmianka. — Jarocki rozprawa, czytana przez niego na

posiedzeniu uczonych w Hamburgu Zubr, oder der lithauische Auerochs. — Adryan Krzyżanowski: a) List Kościuszki 1808. b) Leszczyńskiego nad. Szczukom. — Lelewel Joachim: a) Panowanie Stanisława Augusta. b) Historyczna parallella Hiszpanii z Polską. — X. Chiarini odpowiedz na recenzją jego słownika Hebrajskiego. — Rotteck Karol, Radzca Nadzw. prof. w Freiburgu w Bryzgowii: a) Schriften der Gesellschaft für Beförderung der Geschichtskunde zu Freyburg in Breisgau 1825. b) Jahresberichte i Statuten tegoż Tow. — Kuropatnicki Hrabia Józef: a) Rachunki oryg. za Stef. Batorego. b) List królewski do Beaty z Kościelca X. Jliny O-trogskiej 1553 po Rusku. c) Swiactwo kapituły na wydanie kości z grobu Kopernika Tad. Czackiemu. (Dalszy ciąg nastąpi.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

AUSTRYA. — *Z Wiednia 8 Maja.* — Pewien oficer Austryacki, który w dniu 21 Kwietnia opuścił główną kwaterę Feldmarszałka Dybicza w Siedlcach, przybył do naszej stolicy. Maluje on w najwyższych kolorach stan wojsk Rosyjskich, i jest przekonany, że Polacy w bardzo krótkim przeciągu czasu pokonani zostaną. Według zapewnień tego oficera, armia pod bezpośredniemi rozkazami Feldmarszałka zostająca, składa się z 60,000 piechoty, 18,000 jazdy i 340 dział. Oddzielny korpus składa się z 40,000 ludzi. Wszystkie te wojska, według doniesienia tego oficera, ożywione są najlepszym duchem i nie mają ani jednego chorego. (Wieszujemy!) Wsteczne poruszenia Feldmarszałka Dybicza z Ryk do Siedlec, nie nastąpiły zatem (jak donosiły publiczne pisma) w skutku poniesionych klęsk jakowych; gdyż armia Rosyjska zbyt jest przeważną dla Polaków, mających tylko 25,000 ludzi (?), lecz pochodziły ztąd, że napad Polaków na korpusy Geismara i Rozena pozbawił Rosyan magazynów rezerwowych, co zmusiło Feldmarszałka, zgromadzić je na nowo i zapewnić sobie żywność. Spodziewać się przeto należy, że kampania Polska skończy się w przeciągu dni czterech. (Zbyt prędki koniec sprawy naszej zakreśla nam usłużny Jegomość. Oczekujmy skutków).

PORTUGALIA. — *Z Lizbony 20 Kwietnia.* — Mianowani zostali oficerowie Inżynierii, którzy się mają zająć obrzuceniem całego nadbrzeża Algarbii, i obwarowaniem punktów jeszcze nie umocnionych. Mówią ciągle, że wszelkie stojące tu wojska, zastąpione będą przez ochotników Królewskich ze wszystkich prowincyj; ale z wabania się widocznego we wszelkich przedsięwzięciach widac łatwo, w jak trudnem położeniu znajduje się rząd tutejszy. Minister Bastos, jest jedynym członkiem rządu, który pomimo wieku 80cioletniego nie utracił jeszcze głowy, i zdaje się że postanowił ze swoim systematem zwyciężyć lub zginąć. Nawet ze strony Stanów Zjednoczonych zagroża wojna Portugalii. Konsul Amerykański oczekuje co chwila kilku wojennych okrętów, wysłanych od jego rządu do Lizbony dla poparcia przełożeniu, jakie uczynił z powodu zbranych pod Tercejrą Amerykańskich okrętów.